

SADDHARMA

MEDEDELINGBLAD VAN DE
STICHTING NEDERLANDS BUDDHISTISCH CENTRUM

LEVENDE WEZENS

Wanneer we de levensleer van het Boeddhisme vergelijken met de in het westen heersende levensbeschouwing, is een van de meest opvallende verschillen de houding tegenover andere levende wezens.

Zowel het Christendom als het westerse humanisme houden in beginsel uitsluitend rekening met de mens. Andere schepselen zijn bij deze geestesinstelling slechts van belang, voorzover ze de mens tot nut of genoegen strekken dan wel "schadelijk" zijn. Een Boeddhist daarentegen is vervuld van mededogen voor alle levende wezens, planten en dieren evenzeer als mensen. Zijn opdracht, die luidt: het lijden van zijn medeschepselen zoveel mogelijk te verminderen en zo min mogelijk te vermeerderen, omvat alle wezens. De waarlijke vervulling van deze opdracht laat geen dogmatische instelling toe. Zo mag de leer "gij zult niet doden" niet letterlijk worden opgevat. Ook voor een Boeddhist kan het zinvol zijn, een malaria-muskiet te doden om het leven van een kind te redden. Essentieel is, dat het doden van een levend wezen onder alle omstandigheden niet het gevolg mag zijn van toorn, hebzucht, wraakzucht of wreedheid, maar uitsluitend van een door mededogen bepaalde keuze. Dit is een der apsecten van "het juiste handelen" in het Achtvoudige Pad.

De houding van de Boeddhist tegenover andere levende wezens is niet het gevolg van een verstandelijke redenering. Wanneer een Westerling op grond van rationele argumenten tot de conclusie komt, dat het voor het voortbestaan van de biosfeer noodzakelijk is, alle soorten van planten en dieren te beschermen, is hij daardoor nog geen Boeddhist geworden. Evenmin mag de Boeddhistische instelling tegenover levende wezens verward worden met de sentimentaliteit van de dierenbeschermer.

De instelling van de Boeddhist is ook geenszins te vergelijken met het romantisch, wat dweperig optimisme van diegenen, die de zogenaamde harmonie in "de natuur" tot voorbeeld stellen aan de menselijke maatschappij en in "de natuur" een paradijselijke vrede menen te zien. Iedere deskundige (bv. iedere bioloog) weet dat de werkelijkheid geheel anders is; maar de Boeddhist heeft deze kennis niet nodig om innerlijk te ervaren dat het leven van alle schepselen in de eerste plaats

lijden betekent. Ook buiten toedoen en aanwezigheid van de mens is lijden het heersende beginsel in de natuur. Bijna ieder schepsel leeft in de angst, vervolgd en opgegeten te worden. Wanneer wij zien, hoe een sluipwesp met zijn steek een rups verlamt, maar niet doodt, zodat uit de eieren, die zij in de rups legt, larven komen die zich met het levende lichaam van de rups voeden, zijn wij geneigd dit "slecht" te noemen. Dat is evenwel een zinloze interpretatie; de dieren handelen niet bewust, maar volgens hun ingeboren aard. Zij zijn schuldeloos; schuld kent alleen de mens, zich bewust van het kwaad dat hij aanricht. Wel kan het inzicht in het gebeuren in de natuur tot gevolg hebben, dat men dit, metafysisch gesproken, geleid ziet door het Kwaad. Dit is dan ook het uitgangspunt van het Manicheïsme, dat stelt, dat de wereld door Satan geschapen is en dat de mens, als enig wezen, het vermogen heeft boven deze kringloop uit te komen en God te vinden.

Verstandelijk gezien is de filosofie van het Manicheïsme logischer en minder absurd dan die van het Christendom, waarin de almacht van God in tegenspraak komt met de stelling dat God liefde is. De Boeddhist zal zich hierin echter van een oordeel onthouden, omdat hij vanuit een geheel ander uitgangspunt leeft. Hij vermijdt het, verstandelijke uitspraken te doen over "het wezen van het zijn", in het algemeen over transcendentale vragen. De Boeddha beantwoordde bv. vragen over het Godsbestaan nooit rechtstreeks, en in ieder geval niet met een bevestiging of ontkenning daarvan. Zijn antwoord kon neerkomen op: "Verdiep je liever in de bloem die daar opzij van de weg staat te bloeien". Zulke uitspraken zijn in het Westen wel opgevat als agnosticisme, dus als het standpunt dat de werkelijkheid en de achtergronden daarvan onkenbaar zijn; maar dat is een misverstand. Ook het agnosticisme is een kennisleer, een vorm van metafysica, en dat is het Boeddhisme nu juist niet. Ontkennen dat de werkelijkheid gekend kan worden, is reeds een uitspraak over die werkelijkheid doen; maar een dergelijke op redenering berustende uitspraak wil de Boeddhist vermijden.

Wel kent de Boeddhist drie uitgangspunten bij zijn beschouwing over de aard van het bestaan. Dit zijn: doekkha, de alomtegenwoordigheid van het lijden; anicca, de voortdurende verandering; en anatta, het ontbreken van enig blijvend beginsel of blijvende eenheid in het menselijk wezen. Dit zijn echter geen waarheden die verstandelijk begrepen moeten worden, maar inzichten die innerlijk als waar kunnen worden beleefd. De Boeddha heeft ons daartoe het Achtvoudige Pad gewezen. Het antwoord op de vraag naar de zin van het lijden is voor ons niet gelegen in een metafysische theorie, maar in het daadwerkelijk mededogen met alle levende wezens, en de voorwaarde daartoe is de juiste wijze van leven.

Omdat het bovenstaande onpersoonlijk en vrijblijvend is, wil de schrijver een po-

ging doen om weer te geven, hoe dit inzicht in zijn leven gestalte heeft gekregen. Het antwoord daarop is in wezen heel eenvoudig: het is voor mij niet zozeer een inzicht als wel een spontane, vanzelfsprekende instelling. Van jongs af aan, zo vroeg als ik mij kan herinneren, in elk geval al vóór ik naar school ging, was ik met planten en dieren meer vertrouwd dan met mensen. Ze waren "van nature" mijn gelijken. Ik zag ze enerzijds niet als "planten" en "dieren", maar als eiken, varens en brandnetels, als egels, spreeuwen en dagpauwogen; met andere woorden, ik kende ze in hun verscheidenheid; maar anderzijds waren ze ieder voor zich niet alleen vertegenwoordigers van een "soort", maar levende en lijdende individuen. Paradoxaal genoeg - maar voor mij als kind was het geen paradox; dat wordt het pas door het discursieve denken - waren ze daarnaast toch juist ook weer allen één, omdat ze deel hadden aan het leven. Dat was geen probleem, maar een heel eenvoudige innerlijke werkelijkheid. Een probleem was alleen de houding van de andere mensen. Voor hen waren planten en dieren "dingen", objecten, geen subjecten. De een of andere lievelingspoes of hond kon daarop een uitzondering maken, maar waarom dit een uitzondering was begreep ik al evenmin. Bovendien voelde ik al heel jong aan, dat de houding van de mensen tegenover "hun" hond of kat anders was dan mijn verbondenheid met planten en dieren; achteraf zou ik zeggen, dat ze zichzelf in hun huisdieren projecteerden en hen bovendien gewoonlijk als bezit beschouwden. Hoewel (of omdat) ik een sterk ontwikkeld taalgevoel heb, heb ik nooit willen meedoen aan het grammaticale voorschrift, dat we het meervoud "allen" alleen voor mensen mogen gebruiken. Voor mij geldt het dan uiteraard ook voor planten en dieren.

Lang heb ik geleden onder het gevoel van afgescheidenheid van de andere mensen, dat van een en ander het gevolg was. Pas toen ik op mijn zestiende jaar lid werd van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie, ontdekte ik daarin langzamerhand sommige gelijkgezinden, maar wij spraken daarover niet openlijk, omdat de meerderheid ons voor halfzacht versleten zou hebben. Van de boeken waarmee ik in die tijd in aanraking kwam, maakte "Omgang met planten" van de door mij vereerde Jac.P. Thijsse de meeste indruk op mij, en dat alleen al door de titel, die nauwkeurig uitdrukte wat ik als levenswerkelijkheid ervoer, maar in mijn dagelijkse omgeving met niemand kon delen.

Eerst op mijn twintigste jaar kreeg ik een boek in handen, dat een van de belangrijkste boeken van mijn leven zou worden: "Mipam, de lama der vijf wijsheden" door Lama Yongden, de aangenomen zoon van Alexandra David-Neel. Het belang van dit boek lag (en ligt) voor mij niet in het verhaal van deze roman, noch in de eventuele literaire waarde ervan, en ook niet zozeer in de kennismaking met Tibet en het lamaïsme, maar daarin, dat de grondtrek van dit boek bestaat uit de ervaring van het

universele lijden in de natuur en uit het antwoord van het mededogen. Sindsdien vond ik in het Boeddhisme het antwoord op de vraag, of er dan op de wereld geen leer was, die de levensinstelling beleed waarmee ik van jongs af aan vertrouwd was. Of ik mijzelf daarom Boeddhist mag noemen, is een andere vraag. Dat doet er voor mij eigenlijk niet toe.

Victor Westhoff

BUDDHISTISCHE SCHOOL IN NEPAL

Bij deze Saddharma vindt U een vouwblad van Lawudo Lama in Nepal die het "Everest centrum voor Buddhistische studies" wil oprichten.

Hij wil proberen de plaatselijke bevolking, de sherpa's die in het hooggebergte van de himalaya's leven, helpen zich te ontwikkelen en hij gaat daarbij uit van hun eigen kultuur en godsdienst, het tibetaanse buddhisme. Voor het harmonieus funktioneren van lichaam en geest acht hij het nodig om naast het bestuderen van het buddhisme de materiële omstandigheden van de bevolking te verbeteren, maar ook hier neemt hij de gewoonten van de sherpa's als uitgangspunt. Het leerprogramma in het centrum zal bestaan uit: studie van het buddhisme, nepalese taal en kultuur, hygiene, astrologie, landbouwonderwijs en verschillende vormen van handenarbeid. Ook bestaat de mogelijkheid in deze school zowel buitenlanders die het buddhisme willen bestuderen als hen die daadwerkelijk mee willen helpen aan deze vorm van ontwikkelingshulp, te huisvesten.

Men wil in dit buddhistisch centrum proberen diepgaande veranderingen en verbeteringen aan te brengen zonder zich door westerse denkwijzen te laten beïnvloeden. Zonder hulp van buitenaf zal het voor de Lawudo Lama onmogelijk zijn dit alles te realiseren. In Nederland is men daarom met een aktie bezig om geld voor dit centrum bij elkaar te brengen en wij hopen dat U wilt helpen dit projekt te realiseren.

Adm. Everest centre for Buddhist Studies Nederland

S A D D H A R M A

uitgave van de STICHTING NEDERLAND BUDDHISTISCH CENTRUM

Secretariaat: Klaproosstraat 28, Zwijndrecht

Penningmeester: Bornsestraat 61, Hengelo

Giro: 1520022

༄། །ཇོ་མོ་ལྷ་མའི་སློབ་སྐྱོང་ཁང་

ལའུ་ཧོ་ ཐར་འདོད་གླིང་།།

The Everest Centre For Buddhist Studies

Lawudo, gelegen op een hoogte van bijna 5000 meter is de plaats waar het "Everest" centrum voor boeddhistische studies zal worden opgericht.

Lawudo ligt drie uur gaans van Namche Bazar in het Solu Khumbu gebied in het noorden van Nepal tegen de tibetaanse grens. Met de Mount Everest en andere met eeuwige sneeuw bedekte Himalaya toppen als natuurlijke beschermers zal dit onderwijs-centrum openstaan voor zowel de inheemse bevolking als buitenlandse belangstellenden.

In de eerste plaats is het de bedoeling in het geplande centrum ten minste tweehonderd sherpa's te huisvesten en hen een algemene ontwikkeling te geven.

Het leven is zwaar voor de vierduizend sherpa's in dit gebied, alleen door zich te verhuren als gidsen en dragers bij expedities naar de Mount Everest en andere Himalayatoppen kunnen ze wat geld verdienen. Vele sherpa's hebben blijvende indrukken van de jute draagbanden op hun voorhoofd. Het loon voor deze zware arbeid bedraagt slechts een paar gulden per dag. Een zeer armzalige aardappeloogst is in dit zeer koude klimaat, tot nu toe, het enige wat het land opbrengt. Andere voeding is moeilijk te verkrijgen daar de politieke omstandigheden de ruilhandel, die er vroeger met Tibet ontstond, onmogelijk maken, zodat er gebrek is aan zout, wollen kleding en yaks, een langharige bergkoe die huiden melk en vlees levert.

Dit alles leidt tot verdwijnen van de sherpacultuur, hetgeen het duidelijkst tot uiting komt in het leven van de jonge sherpa's. Velen van hen verlaten de streek om een opleiding ver van hun geboorteland te volgen. Slechts weinigen keren terug nadat ze westers, op consumptie ingesteld, onderwijs hebben gevolgd. Anderen lopen dagelijks tientallen kilometers om een school te bezoeken. Allen kampen met het probleem dat het onmogelijk is zowel naar school te gaan en tegelijkertijd geld voor hun levensonderhoud te verdienen.

Het leerplan van het centrum zal proberen hierin verbetering te brengen.

Naast de studie van het boeddhisme zal het onderwijs bestaan uit

NEPALESE TAAL EN KULTUUR.

HYGIENE. Een groot aantal sherpa's lijdt aan verschillende ziekten, hetgeen vooral te wijten is aan gebrekkige hygienische kennis.

ASTROLOGIE. Deze wetenschap is bij dit volk door zijn verbondenheid aan de natuur zeer ver ontwikkeld.

LANDBOUWONDERWIJS. Hierdoor zullen de sherpa's betere landbouwmethoden leren en tevens het verbouwen van andere gewassen, zodat zij aan hun eenzijdig menu, voornamelijk aardappels, wat afwisseling kunnen geven, waardoor ze lichamelijk een grotere weerstand kunnen krijgen.

HANDENARBEID. Het schilderen van religieuze schilderijen (thangka's) en het ontwikkelen van de bestaande vormen van handenarbeid.

Hiernaast is het de bedoeling boeddhistische studies mogelijk te maken voor buitenlandse studenten.

Mount Everest trekt vele buitenlandres naar Nepal maar slechts weinigen zijn zich bewust van de werkelijke "Everest". Ons centrum zal die buitenlandse vrienden welkom heten die de methode willen leren, die de ware geest van de "Everest" openbaart.

Als het centrum klaar is zal het bestaan uit drie verschillende gebouwen, een gebouw voor de huisvesting van leerlingen, een eetzaal met keuken en een grote gompa. Deze gompa zal bestaan uit klaslokalen, een bibliotheek en een gebedsruimte. Het geheel zal in traditionnele stijl gehouden worden en de gebouwen zullen van plaatselijk beschikbaar materiaal gemaakt worden, behalve glas en cement dat te voet uit Kathmandu gehaald zal worden.

Dit zijn de plannen voor Lawudo, het dorp waar ik , Lawudo Lama , ben opgegroeid. In Lawudo is een grot waar ik vele jaren in eenzame medidatie heb doorgebracht. Deze grotten zijn volgens de traditie de ideale plaatsen om te mediteren en zich te verdiepen in de aard van werkelijke en wereldse gelukzaligheid.

Na enige jaren meditatie ben ik naar Tibet gegaan om mijn studie voort te zetten. De chinese inTibet veroorzaakte mijn vertrek naar Bhutan en vandaar ging ik later naar India.

Het is altijd mijn grootste verlangen en diepste wens geweest om de sherpa's te helpen, daar ik hen dankbaar ben voor al hun vriendelijkheid jegens mij en omdat de moeilijkheden waarmee zij in hun leven te kampen hebben onoplosbaar voor hen zijn. Na mijn terugkomst uit India ontmoette ik de dorpsoudsten uit de plaatsen van het Solu Khumbu gebied en zij vroegen mij allen te trachten hen behulpzaam te zijn. Door de vele gesprekken die ik met hen hierover had drong het tot me door dat ik een roeping had hen te helpen en dat ik dit het best kon doen door het opzetten van een centrum voor boeddhistische studie dat bovendien in staat zou zijn de jonge mensen van dit gebied een goede algemene en praktische ontwikkeling te bieden.

Dit zou een eerste stap betekenen op weg naar het verbeteren van hun levensomstandigheden en het hun mogelijk maken zich te verenigen als een etnische groep, zodat zij in staat zijn hun kultuur en godsdienst te bewaren en een beter leven voor henzelf in de toekomst op te bouwen.

Zoals gebruikelijk volgens boeddhistische gewoonten zullen de namen van alle goede gevers genoteerd worden en eventueel een permanente plaats in het centrum-memoriaal gegeven worden.

Ik zal tenslotte persoonlijk alle giften voor ontvangst bevestigen en gelijktijdig mijn eeuwige Liefde en Zegen overbrengen.

Lawudo Lama

Het Everest centrum voor Boeddhistische studie.

Bestuur:

Mr. Norman Trotter, Hamilton, Scotland
Miss Max Mathews, U.S.A./Kathmandu, Nepal
Mr. Martin Widener, New York, N.Y.
Mr. en Mrs. G.H. Weitzner, Berkeley, Calif
Lama Pasang- Sherpa- Namche Bazar
Ang Babu- Sherpa- Solu Khumbu, Nepal, Pres, Himalayan Society
Sherpa Pasang- H.M.G. Dept, of Horticulure, Kathmandu, Nepal.

Medeoprichters:

Mr.G.Zeidenstein,New York,N.Y.
Mr.G.Giacomelli,Rome,Italie.
Miss.A. Mcneil,Montreal,Canada.
Mr.G.Spanos,Chicago,Ill.
Mr.G.Gianacouros,Endicott,N.Y.
Dr.R.Cash,U.S.A./Dacca,Pakistan.
Mrs.S.Leake,New York,N.Y.
Dr.W. Posvar,Pittsburgh,Penn.
Miss A. Rohr,Walnut Creek,Calif.
Mr. T Miyahara,Tokyo,Japan.
Miss F.Legrand,Parijs,Frankrijk.
Mrs.M.Robin,Londen,England.
Mr.Carberry,Framingham,Mass.
Mr.R.Cassell,Oklohama,U.S.A.
Mrs.S.Cohen,Raeding.Barks,England.
Mr.A.Lundburg,Santa Barbara,Calif.
Mr.S.Copeland,Granada Hills,Calif.
Mr.A.Slater,Boston,Mass.
Mr.E.Peniston,NewYork,N.Y.
Mr.E.Peniston,New York,N.Y.
Mr.D.Martz,Hartland,Wisc.
Mr.John Butcher, Zurich,Zw.
Mr.T.Tashi,Namche Bazar,Nepal.
Mr.M.de Wijs,Amsterdam,Holland.
Mr.M.Crowley,SanMarino,Calif.
Mr.G.Eisele,Rockaway,N.J.
Mr.M.Richardson,Toronto,Canada.
Miss J.Fagan,Northland, New Zealand.
Mr.C.Giboire,Londen/Kathmandu,Nepal.
Tibetan Buddhist Society,U.S.A.
Dr. C.Deswater,Nantes,France.
Mr.R.Enles,Berwyn,Pa.
Mr.J.Mayehoff,Merrick,N.Y.
Mr.F.Hilarion,San Francisco,Calif.
Miss S.Liedstrom,Uppsala,Zweden.
Mr.H.Feurer,Zwitserland.
Mr.N.Dutsch,Berlijn,Duisland.
Mr.L.Prinz,Zurich,Zwitserland.
Mr.T.Temple,Denemarken.
Mr.W.Stablein,India en U.S.A.
Mr.W.Bilkowich,Milwaukee,Wisc.
Mr.Rinjing Dorje,Kathmandu,Nepal.
Mr.R.Engle,Albuquerque,U.S.A.
Mr.J.O'Neil,Columbia,U.S.A.
MrC.Marshall,Camp Hill.Pa.

Medewerkers in Nederland:

Noud van den Eerenbeemt; S.G.Tajiri: Dr.Ir.D.de Zeeuw; Simon Vinkenoog; Theo Niermeyer; Matthy de Wijs.

Inlichtingen en Korrespondentie: Matthy de Wijs
Dusartstraat 33-1, Amsterdam.
Iedereen die op een of andere wijze aan de totstandkoming van dit centrum wil meewerken is van harte welkom.

Donaties kunt u storten op postrekening 2167700 t.n.v.:
Adm. Everest centre for Buddhist Studies/ Nepal.
De Lawudo Lama is blij met elke gift en zal u er persoonlijk voor bedanken.
Korrespondentie aan de Lawudo Lama kunt u richten tot:
Lawudo Lama / Gaden Khansar / Lazimpat no 310
Kathmandu / Nepal